

Pohjoismaiden neuvosto
Ved Stranden 18
1061 København
Tanska

Vastaus Pohjoismaiden neuvoston kirjalliseen kysymykseen Pohjoismaiden hallituksille kestävästä merenkulkuelinkeinosta ja sen elvytyksestä (E15/2021)

Pohjoismaiden neuvosto on 23. kesäkuuta 2021 esittänyt kirjallisen kysymyksen kestävästä merenkulkuelinkeinosta ja sen elvytyksestä. Suomen hallitus antaa Pohjoismaiden ministerineuvoston puheenjohtajana seuraavan Pohjoismaiden asianomaisten ministeriöiden kanssa valmistellun vastauksen.

Pohjoismaiden neuvosto kysyy Pohjoismaiden hallituksilta:

Miten Pohjoismaat pyrkivät lisäämään pohjoismaista yhteistyötä kestävän merenkulun edistämiseksi ja elinkeinon elvyttämiseksi pandemian jälkeen?

Vastaus:

Pohjolan tulee olla maailman kestävin ja integroitunein alue vuoteen 2030 mennessä. Tämä on Pohjoismaiden ministerineuvoston elokuussa 2019 hyväksymän vision ydin. Koronavirus merkitsee uusia haasteita koko maailmalle ja Pohjolalle, ja se on kaikkiin osa-alueisiin vaikuttava tärkeä näkökohta. Pohjoismaisella yhteistyöllä on tässä merkittävä rooli elvytettäessä taloutta ympäristön kannalta ja sosiaalisesti kestävällä tavalla sekä vihreän siirtymän edistäjänä.

Pohjoismaat ovat vähäpäästöisen merenkulkuteknologian kehityksen edelläkävijöitä. Norjan autolauttasektori on maailman johtaja sähköistämisessä. Mærsk ja Tanskan koko meriklusteri investoivat miljardeja uusiin vihreisiin ratkaisuihin. Suomi ja Ruotsi ovat allekirjoittaneet seuraavan sukupolven jäänmurtajien suunnittelua koskevan hankintasopimuksen. Kyse on nykyisiä jäänmurtajia ympäristömyötäisemmistä aluksista. Islannin valtakunnallinen Landsvirkjun-sähkölaitos on julkaissut kesäkuussa 2021 raportin, jonka mukaan vihreän vedyn merikuljetus Islannista Rotterdamiin on realistista ennen vuotta 2030. Loppuvuodesta Ahvenanmaalle toimitetaan yksi maailman suurimmista ja ympäristömyötäisimmistä matkustaja-aluksista.

Kaikki Pohjoismaat pyrkivät vähentämään merenkulun päästöjä. Pohjoismaiden tavoitteet ovat merkittäviä myös globaalisti. Maamme edustavat usein yhdessä niitä maita, jotka vaativat ehdotuksia päästöjen voimakkaasta vähentämisestä niin kansainvälisessä merenkulkujärjestössä (IMO) kuin EU:ssakin. Globaalilla tasolla IMOssa etenkin Norjalla ja Tanskalla on tärkeä asema suurina merenkulkuvaltioina ja IMO:n neuvoston jäseninä. Euroopan tasolla Suomi, Ruotsi, Tanska ja Baltian maat esittävät näkemyksiään esimerkiksi Itämerestä, lähimerenkulusta ja talvimerenkulusta merenkulun päästöjen vähennystoimia koskevissa EU-keskusteluissa.

25.11.2021

Liikenne- ja
viestintäministeriö

Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16

Helsinki

Postiosoite
PL 31

00023

Puh.
0295 16001

www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi

kirjaamo@lvm.fi

Pohjoismaat pyrkivät edistämään sitä, että henkilö- ja tavaraliikenne voi toimia kätevästi ja kaupallisin ehdoin. Sen tuoma positiivinen kehitys vahvistaa Pohjoismaiden merenkulkuelinkeinoja ja edistää tavaraliikenteen siirtymää ympäristömyötäisempiin vaihtoehtoihin. Varustamojen ympäristöinvestointien edistämiseksi edelleen voidaan ottaa huomioon liikkumavara EU:n valtiontukisäännöissä ja esimerkiksi väylämaksujen ympäristöporrastus.

Myös Pohjoismaiden ministerineuvosto on tukenut pitkään pohjoisten merialueiden suojelua ja rahoittanut useita kestävästi merenkulun hankkeita. Myös liikenteen hallintaviranomaisten välillä käydään tiivistä vuoropuhelua virallisten pohjoismaisten yhteistyörakenteiden ulkopuolella. Pohjoismaiden hallitusten merenkulkuasioista vastaavat edustajat kokoontuvat vuosittain pohjoismaiseen merenkulkupoliittiseen kokoukseen.

Tanska nosti kestävämmän risteilymatkailun asialistalle puheenjohtajuuskaudellaan 2020. Siihen liittyen on laadittu puheenjohtajuuskauden hanke Pohjoismaiden johtoasemasta vihreämmän risteilymatkustamisen varmistamiseksi. Hankkeen puitteissa laadittiin alueen kehitystä koskeva tilanneraportti, joka julkaistiin helmikuussa 2020.

Syyskuussa 2020 pidetyssä teknisessä verkkoseminaarissa laadittiin ehdotuksia suosituksiksi ja pohdinnoiksi meneillään olevasta ja tulevasta työstä sääntelyn, teknologian ja rahoituksen osa-alueilla. Verkkoseminaarista saadut ideat on myös otettu huomioon lokakuussa 2020 laaditussa ministerijulkilausumassa ”*Puhtaampia risteilyjä maasähköä lisäämällä: Pohjoismaat edelläkävijöinä kehitettäessä Pohjolaa ja Itämeren aluetta kestäviksi risteilymatkakohteiksi*”, joka koskee risteilyalusten päästöjä. Tanska kertoo prosessin etenemisestä ja suunnitelmista laatia tiekartta, joka sisältää sääntelyä, teknologiaa ja rahoitusta koskevia suosituksia, jotka sisällytetään alan tulevaan raporttiin. Tanskan puheenjohtajuuskaudella esiteltiin myös hanke Pohjoismaista vihreän liikenteen johtoasemassa.

Lisäksi Suomen puheenjohtajuuskaudella ja Norjan aloitteesta myönnetään varoja *A Nordic road map for the introduction of sustainable zero-carbon fuels in shipping* -hankkeeseen yhteistyöministerien vihreän liikenteen monialaisten aloitteiden budjettierästä.

Hankkeeseen nimetään ohjausryhmä, ja kaikkien jäsenmaiden ja eri alojen edustajat ovat tervetulleita mukaan työhön.

Pandemian jälkeisestä merenkulun ja merenkulkuelinkeinon elvytyksen edistämisestä voidaan todeta, että pohjoismaisen yhteistyön on oltava aktiivista myös tulevaisuudessa, jotta parhaita käytäntöjä ja toimia voidaan koordinoita tehokkaasti maiden välillä.

Ystävällisin terveisin

Timo Harakka
Liikenne- ja viestintäministeri

25.11.2021

Liikenne- ja
viestintäministeriö

Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16
Helsinki

Postiosoite
PL 31
00023

Puh.
0295 16001

www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi